

MÚZEUMI ÓRA

Régészet szakirányú felsőoktatásban tanulók számára

AZ ÚJKŐKORTÓL A KÖZÉPKORIG – ANYAGISMERET

Felgyő 85. lelőhely (Kettőshalmi-dűlő) régészeti kutatásainak eredményei”

„A szentesi múzeum 110 éve – múzeumtörténeti kiállítás”

„A szentesi Koszta József Múzeum Régészeti Gyűjteménye

Tananyagbővítés, magas szintű kulcs- és alapkompenciák fejlesztése

BEVEZETÉS:

A tágabb térségben, Felgyő-Kettőshalmi-dűlőben 2004-2005-ben zajló nagyszabású régészeti feltárás eredményeit bemutató kiállítás bepillantást enged a nagyberuházások területén megvalósuló megelőző régészeti feltárásokról, a régészek munkamódszereiről, megismertet a feltárások során kibontakozó népelettel, valamint a 11. századi magyarok halottas szokásait, temetkezési viseletét ismerhetjük meg.

A múzeumtörténeti kiállítás a múzeum régészeti gyűjteményének azon reprezentatív tárgyait mutatja be, amelyek jellemzik az elmúlt száz évben folytatott gyűjtőtevékenységet. Elsősorban Csallány Gábor kiemelkedő feltárásaira támaszkodik és a hazai és nemzetközi viszonylatban figyelemre méltó tárgyakat vonultatja fel. Minden történelmi korból (őskor, ókor, középkor - benne a népvándorláskor) tudunk felmutatni országos, európai vagy világhírű leletegyüttest (Szegevár-tűzköves – Sárló Istén, Szentes-Vekerzug – szkíta anyag, Szentes környéki gepida és avar temetők gazdag mellékletei, derekegyházi oldali honfoglalás kori temető, stb.), de egy sincs annyira jelentős, mint Csalog József feltárásaiból előkerült újkőkori Sárló Istén és más istenszobrok.

A kiemelkedő és híres tárgyak mellett szinte minden régészeti korból bőségesen rendelkezünk olyan raktárainkban elhelyezett emlékanyaggal, amely az emberi történelem adott szakaszának jellegzetességeit viseli magán. Így nemcsak kiállításaink, de gyűjteményünk is messzemenően alkalmas múzeumi órák megtartására.

KONCEPCIÓ, HONNAN-HOVA:

Előzetes ismeret és készségelemzés. Tárlataink tartalmilag szorosan kötődnek a régészeti egyetemi képzés tananyagához. A múzeumi anyag feldolgozásában bár érvényesítjük a felsőoktatás szempontjait (órábevezetés), elsősorban saját anyagunkra támaszkodva kiegészíteni igyekszünk azt, a múzeumban, a helyi gyűjteményre és kiállításra, valamint az intézményben folyó kutatómunkára alapozva bővíteni. Az órák külön érdeme, hogy az elméleti ismeretek (régészet, muzeológia) mellett – a szűkebb kistérség adott régészeti emlékanyagának megismerésével és elemzésével – a hallgatók anyagismerete is bővül. Ez utóbbi, használható szakmai tudás ugyanis a régészetben a gyakorlatban sajátítható el.

PEDAGÓGIAI CÉLKITŰZÉSÜNK:

Komplex muzeológiai és régészeti anyagismeretet nyújtani. Sokoldalú forráselemzéssel és információkövetítési eljárással – élményszerűvé tenni az ismeretszerzést, lehetőleg minél több használható tudást átadni. *Az egyes órákon az új ismeretek elmélyítése mellett figyelemmel kell lennünk a megszerzett jártasság ellenőrzésére is.*

RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ SZAKEMBEREK:

- múzeumpedagógus
- muzeológus, régész, restaurátor
- technikus
- gyűjteménykezelő

RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ ESZKÖZÖK:

Technika: PC, projektor, kivetítő, video- és CD lejátszó, magnó, interaktív (PC-re alapozott) ismeretszerzési pont,
Demonstráció: makett, műtárgymásolat, műtárgy
Egyéb segédeszközök: papír, írószerszám, feladatlap, rekonstrukció, jelmez, puzzle, memória, egyéb játék, „tapogató tárló”, bontó tárló, stb.

KÉNYELMI FELSZERELTSÉG:

- ruhatár
- múzeumbolt
- ülőpárnák, hordozható székek (kiállítás)
- asztalok és székek (foglalkoztató)
-

1. óra:

A NEOLITIKUM TÖRTÉNETE SZENTES VIDÉKÉN

Ajánlott korosztály: felsőoktatás, régészet szak B, A

Időtartam: 90 perc

A foglalkozás felépítése:

Az újkőkori története a régészeti leletek alapján – *kutatástörténet*

A Szentes környéki neolitikus települések és temetők általános jellemzése – *forráselemzés*

Szegvár-Tüzköves – *kutatása és eredményei*

Egyetemes kronológia – *helyi időrend*

Sokoldalú szemléltetés, hatékony ismeretátadás demonstrációval, PowerPoint, feladatlapokkal és információs anyagokkal

2. óra:

A VASKORI NÉPEK TÉRSÉGÜNKBEN

Ajánlott korosztály: felsőoktatás, régészet szak B, A

Időtartam: 90 perc

A foglalkozás felépítése:

A vaskori története a régészeti leletek és az írott források alapján – *kutatástörténet*

A Szentes környéki vaskori települések és temetők általános jellemzése –

forráselemzés

Egyetemes kronológia – *helyi időrend*

Sokoldalú szemléltetés, hatékony ismeretátadás demonstrációval, PowerPoint, feladatlapokkal és információs anyagokkal

3. óra:

A SZARMATÁK TÖRTÉNETE ÉS NÉPÉLETE SZENTES TÁGABB TÉRSÉGÉBEN

Ajánlott korosztály: felsőoktatás, régészet szak B, A

Időtartam: 90 perc

A foglalkozás felépítése:

A szarmaták kelet-európai története az írott források és a régészeti leletek alapján –

kutatástörténet

A Szentes környéki települések és a temetők általános jellemzése – *forráselemzés*

Egyetemes kronológia – *helyi időrend*

Sokoldalú szemléltetés, hatékony ismeretátadás demonstrációval, PowerPoint, feladatlapokkal és információs anyagokkal

4. óra:

A SZARMATÁK TÁRGYI HAGYATÉKA A SZENTESI MÚZEUM GYŰJTEMÉNYÉBEN

Ajánlott korosztály: felsőoktatás, régészet szak B, A

Időtartam: 90 perc

A foglalkozás felépítése:

A települések és a temetők tárgyi hagyatéka – *kerámia, fém jellegzetes tárgytipusok*

anyagismereti óra

Sokoldalú szemléltetés, hatékony ismeretátadás demonstrációval, PowerPoint, feladatlapokkal és információs anyagokkal

5. óra:

AZ AVAROK TÖRTÉNETE ÉS NÉPÉLETE SZENTES TÁGABB TÉRSÉGÉBEN

Ajánlott korosztály: felsőoktatás, régészet szak B, A

Időtartam: 90 perc

A foglalkozás felépítése:

Az avarok ázsiai és kelet-európai története az írott források és a régészeti leletek alapján – *kutatástörténet*

A Szentes környéki települések és a temetők általános jellemzése

Egyetemes kronológia – *helyi kronológia*

Sokoldalú szemléltetés, hatékony ismeretátadás demonstrációval, PowerPoint, feladatlapokkal és információs anyagokkal

6. óra:

AZ AVAROK TÁRGYI HAGYATÉKA A SZENTESI MÚZEUM GYŰJTEMÉNYÉBEN

Ajánlott korosztály: felsőoktatás, régészet szak B, A

Időtartam: 90 perc

A foglalkozás felépítése:

A települések és a temetők tárgyi hagyatéka – *kerámia, fém jellegzetes tárgytipusok*

anyagismereti óra

Sokoldalú szemléltetés, hatékony ismeretátadás demonstrációval, PowerPoint, feladatlapokkal és információs anyagokkal

7. óra:

**A MAGYARSÁG KORAI TÖRTÉNETE ÉS NÉPÉLETE SZENTES TÁGABB
TÉRSÉGÉBEN**

Ajánlott korosztály: felsőoktatás, régészet szak B, A

Időtartam: 90 perc

A foglalkozás felépítése:

A magyarság kelet-európai története, vándorlása az írott források és a régészeti leletek alapján – *kutatástörténet*

A Szentes környéki települések és a temetők általános jellemzése

Egyetemes kronológia – *helyi időrend*

Sokoldalú szemléltetés, hatékony ismeretátadás demonstrációval, PowerPoint, feladatlapokkal és információs anyagokkal

8. óra:

**AZ ÁRPÁD-KORI MAGYARSÁG TÁRGYI HAGYATÉKA A SZENTESI MÚZEUM
GYŰJTEMÉNYÉBEN**

Ajánlott korosztály: felsőoktatás, régészet szak B,A

Időtartam: 90 perc

A foglalkozás felépítése:

A települések és a temetők tárgyi hagyatéka – *kerámia, fém jellegzetes tárgytípusok anyagismereti óra*

Sokoldalú szemléltetés, hatékony ismeretátadás demonstrációval, PowerPoint, feladatlapokkal és információs anyagokkal

SZÜKSÉGLETEK VALAMENNYI ÓRÁHOZ:

Személyi:

Részletes tematika, óravázlat kidolgozása

Előadók

Ismertető/demonstráció/feladatlap/PowerPoint/filmek/ruhák, öltözetek, nyersanyagok stb. tervezése, modellezése az egyetemi oktatók bevonásával

Az oktatók előtti közzététel

Demonstrációs anyagok készíttetése/készítése

Múzeumi tárgyi anyagok kiválasztása

Múzeumi tárgyi anyagok előkészítése, visszasorolása

Technika biztosítása

Dokumentálás

Internetes elhelyezés

Dologi:

Foglalkoztató anyagok, segédanyagok, feladatlapok szerkesztése, sokszorosítása, szemléltető képek, makettek, műtárgymásolatok *készíttetése*, scannelés, nagyítás, laminálás, puzzle-k készíttetése, ruházatok készíttetése

Segédeszközök: PC, projektor, DVD-lejátszó, CD-lejátszó, kazettás magnó, diavetítő, TV, acéltábla, asztalok, székek, ülőpárnák,

Technikai háttéreszközök: nyomtató, scannel, spirálozógép és tartozékai, laminológép és tartozékai,

Egyéb eszközök: CD-k, DVD-k, kazetták, felírótablek, fénymásoló papírok, festépatronok, kartonok, védőkesztyűk, pecsétviasz, ollók, ragasztók, színes ceruzák, festékek, filctollak, ecsetek, vizes edények, rajztablek, gyurma, dossziék, dobozok, parafatablek, rajzszőgek, rajzlapok, textilek, kapsok, csipeszek, faanyagok, stb.